

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „АНТОН СТРАШИМИРОВ” – Бургас
гр. Бургас 8005, к-с „Славейков”; тел./факс 056/887384;
тел. 056/887385, 056/887383, e-mail: info-200209@edu.mon.bg

УТВЪРЖДАВАМ:
ДИЯНА ПЕТКОВА
ДИРЕКТОР

Заповед №РД-10-1457/14.09.2023 г.

ГОДИШНА УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА

ЗА

ЦЕЛОДНЕВНА ОРГАНИЗАЦИЯ НА УЧЕБНИЯ ДЕН

УЧЕБНА 2023/2024 ГОДИНА

ПРИЕТА НА ЗАСЕДАНИЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИЯ СЪВЕТ
ПРОТОКОЛ № 9 от 04.09.2023 ГОДИНА

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. НОРМАТИВНО ОСНОВАНИЕ

Училищната програма за целодневна организация на учебния ден на ОУ „Антон Страшимиров“ - гр. Бургас е разработена съгласно Закона за предучилищно и училищно образование /ЗПУО/, приета е на заседание на Педагогическия съвет от 04.09.2022 година, Протокол № 9, утвърдена от Директора на училището на основание чл. 258, ал. 9 от ЗПУО и чл. 19 ал. 2 от Наредба № 10 от 01.09. 2016 г. за организация на дейностите в училищното образование.

Редът, условията и начинът на сформирването и организирането на групи за целодневна организация на учебния ден в ОУ „Антон Страшимиров“ – гр. Бургас, се осъществява съгласно Закона за предучилищно и училищно образование, чл. 4, ал. 9 от Наредба № 4/20.04.2017 година за нормиране и заплащане на труда, Наредба № 7/2000 година за определяне на броя на паралелките и групите и на броя на учениците и децата в паралелките и групите в училищата, детските градини и обслужващите звена и Държавния образователен стандарт за финансиране на институциите в системата на предучилищното и училищното образование.

Програмата за ЦОУД е разработена за ученици от I до V клас при наличие едновременно на следните условия:

- Финансова и материална обезпеченост на училището;
- Наличие на санитарно-хигиенни условия;
- Осигурени безопасни условия;
- Заявено желание на родителите.

2. ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

В ОУ „Антон Страшимиров“ – гр. Бургас се обучават ученици от I до VII клас. В целодневното обучение са обхванати ученици от I до V клас. Сформирани са 21 групи за ЦОУД.

Годишната програма за ЦОУД включва организирането, разпределението и съдържанието на дейностите по самоподготовка, занимания по интереси и организиран отход и физическа активност. (чл. 19 ал. 3 от Наредбата за организация на дейностите в училищното образование)

Чрез нея се определят целите, условията и редът за провеждане на целодневната организация в училището, дейностите в групите за ЦОУД от I до V клас като обхваща

общите и специфичните характеристики и различия в структурата, състава и обхвата на групите, в изпълнение на държавната политика в системата на образованието.

3. ЦЕЛ НА ПРОГРАМАТА

Да се регламентират условията и редът за провеждане на целодневната организация на учебния ден за учениците от I до V клас в ОУ „Антон Страшимиров“ – гр. Бургас, с оглед подобряване качеството на образователно–възпитателния процес и повишаване степента на знания и компетентности у учениците.

4. ЗАДАЧИ НА ПРОГРАМАТА

4.1. Организиране и провеждане на отдиха и физическата активност:

- създаване на здравословни навици и осъществяване на преход към самоподготовката;
- организиране на обедното хранене на учениците;

Дейностите по отдих и физическа активност се организират в помещения, различни от тези за дейностите по самоподготовка.

4.2. Правилно и трайно усвояване на учебния материал при самоподготовката чрез:

- ситуации за осмисляне на изучаваното съдържание по време на учебния час;
- усвояване на начини и методи за рационално учене;
- подготовка на домашни, проектни задания и/или задачи;
- подготовка за класни и контролни работи;
- изпълнение на допълнителни задачи и упражнения, във връзка с общообразователните учебни предмети от седмичното разписание, поставени от учителя на групата;
- формиране на умения за самостоятелно планиране и организиране на подготовката си;
- консултации с учители по различни учебни предмети.

Учителят на групата се консултира с учителите по учебните предмети и съвместно определят съдържанието на самоподготовката.

Консултациите се провеждат независимо от консултациите по чл. 178, ал. 1, т. 5 от ЗПУО.

4.3. Създаване на условия за творческо развитие и осмисляне на свободното време на учениците в часовете по занимания по интереси:

- Заниманията по интереси се организират в зависимост от желанието на учениците, техните възрастови особености и възможностите на училището и могат да не са свързани с учебните предмети по училищния учебен план.

4.4. Подпомагане социализацията на учениците:

- изграждане на умения за общуване;
- решаване на конфликти;
- социално приемливо поведение.

4.5. Уважение към личността и индивидуалните различия на децата:

- стил на възприемане и учене;
- темп на работа;
- потребности и интереси.

4.6. Осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие на учениците:

- насочена към всички ученици в групата;
- гарантиране участието и изявата им в образователния процес и в дейността на училището.

4.7. Увеличаване на броя на учениците, обхванати в целодневната организация на учебния процес.

4.8. Подобряване на материалната база, с цел осигуряване на подходяща образователна среда, за провеждане на целодневна организация на учебния процес за учениците от I до V клас.

II. ИЗИСКВАНИЯ

1. ОРГАНИЗАЦИЯ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПРИ ЦОУД

1.1. В ОУ „Антон Страшимиров“ – гр. Бургас, след съгласуване с финансиращия орган, при наличие на необходимите санитарно – хигиенни условия и по желание на родителите, за учениците от I до V клас се осъществява целодневна организация на учебния ден.

1.2. Като част от училищното обучение, ЦОУД се осъществява в учебни години, учебни срокове, учебни седмици, учебни дни и учебни часове, съгласно разпоредбите на Наредбата за организация на дейностите в училищното образование - чл. 3, т. 1, чл. 4, т. 1 и т. 2 и чл. 5.

1.3. При целодневна организация, съгласно чл. 6 от Наредба за организация на дейностите в училищното образование, задължителните учебни часове се съчетават с

форми на самоподготовка, занимания по интереси, организиран отход и физическа активност.

1.4. Когато часовете по задължителните учебни предмети се провеждат до обяд, часовете за организиран отход и физическа активност, самоподготовка и занимания по интереси се провеждат след обяд и обратно.

1.5. Брой на групите за ЦОУД и брой на учениците в тях:

- Броят на групите за целодневна организация на учебния ден и броят на учениците в тях се сформират съгласно чл. 100, т. 1 от ЗПУО за определяне на паралелките, групите и броя на учениците в тях, съгласно ДОС за финансиране на институциите в системата на предучилищното и училищното образование и съобразно броя на подадените и входирани заявления от родителите /настойниците/ на учениците в края на предходната учебна година, а за новопостъпващите ученици – в началото на настоящата учебна година, но не по-късно от 01 септември. (чл. 18, ал. 4 от Наредба № 10 от 01.09.2016 г.);
- Нормативи за броя на учениците в групите за целодневна организация на учебния ден:
 - минимален норматив – 16 ученици;
 - максимален норматив – 25 ученици.
- Броят на групите и броят на учениците в тях се определя в началото на учебната година, като се раздели броят на учениците на норматива за максимален брой и се формират самостоятелни или сборни групи.
- Нова група се образува при остатък 16 и повече ученици.
- При определяне броя на групите нормативът за максимален брой може да бъде завишен, но не с повече от 10 %.
- При недостатъчен брой ученици за образуване на групи при спазване на норматива за максимален брой, две групи се формират при минимален брой 16 ученици във всяка от тях.
- Групи за ЦОУД се разформират по време на учебните занятия, когато броят на учениците се намали под норматива за минимален брой.

1.6. Записване и отписване на учениците в групите за ЦОУД:

- Записването на учениците в групите става въз основа на заявления, подадени и входирани от родителите /настойниците/ на учениците. Записването се извършва в началото на учебната година, а през учебната година само в случай на допълване

свободните места в сформираните групи за целодневна организация на учебния ден до максималния им брой. (чл. 18, ал. 5 от Наредба № 10 от 01.09.2016 г.);

- Отписването на ученици от група в ЦОУД се извършва при отпадане или преместване от училището, или след мотивирано заявление от родител с подробно описани причини за решението. Заявлението се регистрира в дневника за входяща кореспонденция на училището. Директорът издава заповед за отписване на ученика от ГЦОУД.
- Броят на учениците в групите за ЦОУД се коригира своевременно в електронния дневник на групата при записване или отписване.

1.7. Отсъствия:

- При отсъствие на ученик от часовете, учителят поставя отсъствие в дневника на групата.
- За определяне на уважителните причини за отсъствие се прилага чл. 53 и чл. 54 от Наредбата за приобщаващо образование.

1.7.1. Ученикът може да отсъства от групата по уважителни причини в следните случаи:

- по медицински причини – при представяне на медицински документ и след писмено потвърждение от родителя /настойника/;
- поради наложително участие в друга дейност – при представяне на документ от спортния клуб, в който членува, от организаторите на състезания, конкурси, олимпиади, фестивали, концерти, спектакли, изложби и други, и след писмено потвърждение от родителя /настойника/;
- до 3 дни, в една учебна година, въз основа на входящо мотивирано писмено заявление от родителя /настойника/ до учителя на групата за ЦОУД до 5 работни дни преди отсъствието;
- До 7 учебни дни, в една учебна година, с предварително разрешение на директора на училището, въз основа на входящо мотивирано писмено заявление от родителя /настойника/, в което подробно се описват причините за отсъствието до 5 работни дни преди отсъствието.

1.7.2. Ученикът представя на учителя на групата за ЦОУД оправдателен документ (писмо, медицинска или служебна бележка) най-късно до 3 дни след завръщането си в училище.

1.7.3. Родителят (настойникът) информира учителя на групата за ЦОУД за отсъствието (лично или по телефона) не по-късно от първия ден от отсъствието на ученика, когато то е по болест.

1.7.4. Когато ученикът отсъства от заниманията в групата един учебен ден и отсъствието не е по някоя от уважителните причини, учителят на групата за ЦОУД е длъжен да уведоми родителя /настойника/ с писмо, по имейл или в телефонен разговор и да обсъди с него възможностите за отстраняване на причините за отсъствията.

1.7.5. При отсъствия по неуважителни причини на ученик от ГЦОУД, повече от 30 % от задължителните часове, той се отписва от ГЦОУД, за което директорът издава заповед, а до 3 дни след отписването учителят в ГЦОУД писмено информира родителя и отразява отписването в дневника на ГЦОУД.

1.7.6. В случай че родителят /настойникът/ ще отсъства от настоящия си адрес за срок, по-голям от един месец, той уведомява писмено директора на училището, като посочва лице, което ще контактува с училището за времето на отсъствието му по всички въпроси, свързани с училищното образование, с изключение на отписването на ученика от училището или промяната на формата на обучение на ученика.

2. ОРГАНИЗАЦИЯ НА ЧАСОВЕТЕ ПРИ ЦОУД

2.1. Седмичното разписание на учебните занятия се съобразява с психо-физическите особености и възможностите на учениците и се утвърждава от директора не по-късно от 3 дни преди започване на всеки учебен срок.

2.2. Часовете при целодневна организация на учебния ден са с продължителността на учебни часове в съответствие с чл. 7, т. 1 от Наредбата за организация на дейностите в училищното образование:

- в групи за ЦОУД в I и II клас – тридесет и пет минути;
- в групи за ЦОУД в III и IV клас – четиридесет минути;
- в групи за ЦОУД в V клас – четиридесет минути.

2.3. Времето, определено за междучасия, не се включва в продължителността на часовете за организиран отдых и физическа активност.

2.4. Съдържание и разпределение на дейностите в блокове за деня:

- **блок "а":** дейност - обяд, организиран отдых и физическа активност - 2 учебни часа за начален етап и 1 учебен час за прогимназиален етап.
- **блок "в":** дейност - самоподготовка - 2 учебни часа за начален етап и 3 учебни часа за прогимназиален етап.

- блок "с": дейност - занимания по интереси - 2 учебни часа за начален етап и 2 учебни часа за прогимназиален етап.

2.5. Седмично разписание по дейности и часове:

- ГРУПИ ЗА ЦОУД I И II КЛАС:

№	ДЕЙНОСТ	ВРЕМЕ от ... ч. до ... ч.
1.	Организиран отдих и физическа активност	от 12.20 до 12.55
2.	Организиран отдих и физическа активност	от 13.10 до 13.45
3.	Самоподготовка	от 14.00 до 14.35
4.	Самоподготовка	от 14.50 до 15.25
5.	Занимания по интереси	от 15.50 до 16.25
6.	Занимания по интереси	от 16.40 до 17.25

- ГРУПИ ЗА ЦОУД III И IV КЛАС:

№	ДЕЙНОСТ	ВРЕМЕ от ... ч. до ... ч.
1.	Организиран отдих и физическа активност	от 12.20 до 13.00
2.	Организиран отдих и физическа активност	от 13.10 до 13.50
3.	Самоподготовка	от 14.00 до 14.40
4.	Самоподготовка	от 14.50 до 15.30
5.	Занимания по интереси	от 15.50 до 16.30

6.	Занимания по интереси	от 16.40 до 17.25
-----------	------------------------------	------------------------------

• **ГРУПИ ЗА ЦОУД V КЛАС:**

№	ДЕЙНОСТ	ВРЕМЕ от ... ч. до ... ч.
1.	Организиран отдих и физическа активност	от 13.10 до 13.50
2.	Самоподготовка	от 14.00 до 14.40
3.	Самоподготовка	от 14.50 до 15.30
4.	Самоподготовка	от 15.50 до 16.30
5.	Занимания по интереси	от 16.40 до 17.25
6.	Занимания по интереси	от 17.30 до 18.10

3. Годишни тематични разпределения

3.1. Годишните тематични разпределения на учителите на групи в ЦОУД се изготвят в съответствие с броя на учебните седмици, съгласно графика на учебното време .

4. Норми на преподавателска работа

4.1. Нормата за преподавателска работа на учителите в ЦОУД е 30 /тридесет/ часа.

4.2. В рамките на нормата за преподавателска работа, лицата, заемащи учителски длъжности в ЦОУД, провеждат дейности в групите, свързани с/със:

- **самоподготовката на учениците, която включва:**
 - планиране и организиране на образователно-възпитателния процес в часовете по самоподготовка на учениците;
 - подпомагане процеса на самоподготовка на учениците;

- избор и прилагане на подходящи и ефективни методи, средства и материали при организирането и провеждането на самоподготовката на учениците;
 - обмяна на информация за преподадения учебен материал и еднаквите педагогически изисквания с учителите по предмети на съответния клас.
- **организиран отдых и физическа активност на учениците, който включва:**
 - организиране на обедното хранене на учениците;
 - организиране на отдиха и физическата активност на учениците;
 - наблюдение и оценка на различните поведенчески ситуации по време на отдиха на учениците;
 - провеждане на релаксиращи беседи и разговори с учениците по въпроси и тревоги, възникнали затруднения, споделяне на проблем, възникнал конфликт и др., за успокояване на емоциите и преход към самоподготовката им.
- **Заниманията по интереси по чл. 13, т. 2 и чл. 15, т. 3 от Наредбата за приобщаващо образование включват:**
 - дейности за стимулиране развитието на личностни качества, социални и творчески умения и изяви на способностите в областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта, глобалното, гражданското и здравното образование, както и за придобиване на умения за лидерство;
 - изяви, свързани с образователни, творчески, възпитателни, спортни и спортно-туристически дейности по проекти, програми и други на общинско, областно, национално и международно равнище;
 - обучение по учебни предмети и модули, както и участие в дейности, чрез които се придобива допълнителна подготовка от учениците, определена в съответствие с чл. 5, ал. 3 ЗПУО.

Съгласно чл.18 от Наредбата за приобщаващо образование, заниманията по интереси по чл.17, т.1, може да се провеждат чрез различни организационни педагогически форми – клуб, състав, ансамбъл, секция, отбор др.

• **Консултации с ученици:**

- насочване и съдействие за провеждане на индивидуални и групови консултации на учениците с учители специалисти;
 - използване на консултациите като метод за указание, предупреждение, упътване, подпомагане, научно ръководство в процеса на работа, с оглед засилване на самостоятелността на учениците.
-
- Диагностициране и насърчаване на постиженията на учениците – прилагане на различни форми и техники за установяване на равнищата на знания и умения с цел ефективно провеждане самоподготовката на учениците;
 - Индивидуална работа с напреднали и изоставащи ученици;
 - Търсене и прилагане на иновативни техники и методична работа;
 - Формиране на социални умения у учениците;
 - Дейности по опазване здравето и живота на учениците.

4.3. Извън основните дейности, определени в Наредбата, в рамките на 8-часовия работен ден учителите в ЦОУД изпълняват и **допълнителни дейности:**

- подготвителна работа за часовете по самоподготовка – осигуряване на необходимите материали за часовете по самоподготовка – тестове, задачи, пособия, материали, информационни справки, дидактическа и учебна литература и др; включително и консултации с учители;
- подготовка на литература, материали, пособия и инструментариум за провеждане на часовете за дейности по интереси;
- попълване на училищна документация;
- участие в провеждането на педагогически съвети, работни групи, оперативки и др.;
- осъществяване на връзка и взаимодействие с родителите, настойниците или попечителите, включително участие в родителски срещи и заседания на Училищното настоятелство;

- планиране, организиране и провеждане на квалификационно-методическа дейност в училище, свързана с възпитателно – образователния процес извън задължителните учебни часове;
- участие в организирани квалификационни дейности и програми за повишаване на квалификацията;
- оказване на методическа помощ и консултации на новопостъпили учители в ЦОУД;
- участие в регламентирани седмични/месечни общоучилищни мероприятия;
- координиране обмяната на добри практики между учителите в ЦОУД;
- участие в дейности по разработване на проекти по програми и/или дейности по реализирането им;
- участие в организирането и провеждането на подходящи училищни дейности за популяризиране на целодневната организация на учебния ден, ефективните практики, предизвикателствата и др.

4.4. В случаите, когато има заявено желание от учениците от различни групи при ЦОУД, могат да се организират и водят от един или от няколко възпитатели/учители сборни занимания по интереси с ученици от различни групи. В този случай учениците, които не са включени в сборни занимания по интереси, се насочват за участие към другите групи.

5. Изисквания към дейностите, извършвани в групите за ЦОУД:

5.1. Обяд и организиран отпих и физическа активност

- Чрез тези часове се цели разтоварване на учениците от умственото напрежение и осъществяване на плавен преход към дейностите по самоподготовка.
- Провеждат се в училищния стол, физкултурните салони, библиотеката, мултимедийните кабинети и спортните площадки.

5.2. Самоподготовка

- Основните цели на тези часове са:
 - да допринасят за правилното и трайно усвояване на учебния материал;
 - да съдействат за формиране на навици за самостоятелно учене с разбиране;
 - да се стимулира любознателността и стремежа към знание;
 - усъвършенстване на уменията за общуване и толерантност.

- При провеждането на часовете по самоподготовка се спазват следните **дидактически изисквания**:
 - преглед на преподадения учебен материал и необходимите понятия;
 - учене по едно и също време при строго спазване на моменти за почивка;
 - степенуване по трудност на учебните предмети, включени в самоподготовката;
 - усвояване и затвърдяване на учебното съдържание с разбиране;
 - стремеж към самостоятелно преодоляване на трудности и предизвикателства;
 - старателно и коректно написване на домашните работи и трайно усвояване на учебното съдържание.
- Самоподготовката е основен момент в целодневното обучение, като акцентът се поставя не върху повторение на преподаването, а в създаване на спокойна, съзидателна среда за работа на учениците и засилване на уменията и увереността им за самостоятелна работа. За да се постигне това, е необходимо да се спазват следните **основни моменти**:
 - да не се избързва с помощта;
 - да се помага само толкова, колкото е нужно, за да се насочи ученикът към по-нататъшна самостоятелна работа;
 - помощта трябва да стимулира активността на ученика и да е съобразена с неговите индивидуални качества.
- За часовете по самоподготовка, в зависимост от потребностите на учениците, се осигуряват консултации с учители по отделните учебни предмети (начални учители).

5.3. Занимания по интереси

- Имат за **цел** чрез разнообразен набор от достъпни и забавни дейности:
 - да предотвратят преумората;
 - да развиват и обогатяват детското мислене;
 - да допринесат за придобиване на полезни и нови знания или за интерпретиране и прилагане в практиката на вече получени и затвърдени знания;

- да мотивират ученици и родители за включване в целодневната организация на учебния ден.
- Заниманията по интереси се планират съобразно проучване интересите на учениците и възможностите на училището.
- Заниманията по интереси могат да включват:
 - дидактически игри;
 - спортни игри;
 - запознаване с различни и достъпно обяснени български обичаи, традиции и празници;
 - четене на допълнителна литература и самостоятелно общуване с книгата;
 - посещение на детски спектакли, изложби и концерти;
 - слушане на музикални произведения;
 - игри по избор на учениците (домино, шах, лего-игри и други);
 - изготвяне на подходяща украса за празниците;
 - лично творчество.

6. Изисквания към учителите за работа в групите при ЦОУД

6.1. При провеждане на дейностите от преподавателската работа, пряко свързани с учениците, учителите при ЦОУД опазват здравето и живота на учениците и съблюдават спазването на здравно –хигиенните норми и изисквания.

6.2. Учителите при ЦОУД осъществяват непрекъснат контрол над учениците от групата от началото до края на учебните занятия по разписанието за деня и разотиването на учениците.

6.3. Учителите при ЦОУД трябва да се осведомяват преди и в началото на самоподготовката за изявите на учениците и получените оценки по отделните предмети, както и за образователните дефицити по отделните предмети.

6.4. С оглед повишаване ефективността на самоподготовката, учителите в групата поддържат добра комуникация с учителите по предмети, непрекъснат обмен на информация и еднакви педагогически изисквания, обсъждат с колеги индивидуалните постижения и затруднения на учениците.

6.5. Учителите при ЦОУД осъществяват комуникация с родителите и ги информират за индивидуалното развитие и напредъка на учениците.

6.6. При провеждане на занятията, с оглед повишаване на качеството на обучението учителите:

- използват педагогически методи и подходи, съобразени със спецификата на групата и развитието на учениците, които да подпомогнат успеваемостта на учениците;
- създават организация, която включва прилагане на иновативни педагогически методи, групова работа, индивидуален подход, работа в малки групи, упражнения, свързани с развиване на логическото мислене на учениците, на паметта и въображението;
- извършват вътрешно оценяване на самоподготовката на учениците и техния напредък;
- участват в квалификационни форми, допринасящи за ефективността на работата при ЦОУД.

6.7. За да осъществяват ефективно дейностите при целодневното обучение, учителите трябва да притежават необходимите компетентности, познания и умения да:

- организират, направляват и контролират ефективно образователно-възпитателния процес;
- създават позитивна възпитателна и учебна среда;
- насърчават, подпомагат и мотивират учениците за самостоятелна работа.

7. Административни изисквания към Годишната училищна програма за целодневна организация:

- Дейностите по целодневната организация на образователно-възпитателния ден се вписват в следната училищна документация:
 - Списък-образец 1;
 - Годишния план за дейността на училището;
 - Книгата с протоколи от заседания на Педагогическия съвет;
 - Електронен дневник на групата при ЦОУД.
- Разглежда се и се приема с решение на Педагогическия съвет.
- Одобрява се от директора на училището в срок до 15 септември на всяка календарна година.

- Отворена е за допълнения, подобрения и изменения.

III. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ:

- 1.** Повишаване качеството на образователно-възпитателния процес и повишаване степента на знания и компетентности у учениците.
- 2.** Развитие на творческите способности на учениците и участие им в различни училищни, регионални и национални състезания, конкурси, изложби и др. изяви.
- 3.** Формиране у учениците, обхванати в ЦОУД, на умения за осмисляне на свободното време и повишаване нивото на тяхната социализация, както и възпитание в толерантност, сътрудничество и стремеж към успех.
- 4.** Засилване интереса от страна на ученици и родители към целодневната организация на учебния ден.